

SENTÈNCIA 2004-19 DE 29 D'ABRIL DE 2004

TRIBUTS. Comú de Sant Julià de Lòria. Potestat tributària dels comuns abans de la Llei de finances comunals de 27 de juny de 2003. Reglamentació fiscal sobre taxes d'embranchement d'aigües, de desguassos i de drets de la construcció. Aplicació de normativa anterior a la modificació de la reglamentació. Abast de la modificació: no és mera actualització econòmica sinó modificació d'elements essencials del tribut. DESPESES DEL PROCÉS. Es vinculen a la temeritat o mala fe processal.

Ponent : M.I. Sr. Lluís Saura Lluvià

A N T E C E D E N T S D E F E T

1.- La Secció Administrativa del Tribunal de Batlles, en la sentència número 2003-084, de 29 de setembre de 2003, estimant la demana formulada per la societat mercantil A. S.A. va declarar nul·les i sense efecte les disposicions 2 A).a), 2 D).a) i 16 C) del Decret del Comú de Sant Julià de Lòria de data 22 de gener de 1997, publicat al BOPA número 8 del 29 de gener de 1997, i en conseqüència va declarar nul·la la liquidació de les taxes aplicades a la demandant en data 16 de novembre de 2000, en aquella part percebuda en excés, tot condemnant el Comú a retornar-li l'import de 149.674,85 €, juntament amb els interessos legals meritats des del 16 de novembre de 2000, sense imposició de costes. La mateixa sentència va anul·lar l'acte tàcit del Govern que havia denegat per silenci el recurs formulat contra les resolucions anteriors.

2.- Contra la sentència citada va interposar un recurs d'apel·lació la representació processal del Comú de Sant Julià, adduint la incongruència de la resolució judicial en la mesura que no resol totes les qüestions plantejades per la Corporació local en la primera instància i en particular per que no analitza l'actualització dels imports de les taxes que es van exigir mitjançant l'acte impugnat com a causa que legitima la activitat administrativa.

3.- De l'anterior escrit se n'ha donat trasllat a les demés parts processals contestant la recurrent en defensa de la sentència, que aplica correctament la doctrina d'aquesta Sala sobre el principi de legalitat en relació a la potestat tributària dels comuns, i també l'ha contestat el Govern, defensant la correcció de la sentència.

4.- Un cop feta la designació del magistrat ponent va tenir lloc la vista oral el 29 de gener de 2004, quedant tot seguit les actuacions vistes per a deliberar i decidir el Tribunal.

F O N A M E N T S D E D R E T

Primer.- La Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia és competent per a conèixer del present recurs, segons l'article 39.3 de la Llei Qualificada de la Justícia.

Segon.- L'Hble. Comú de Sant Julià de Lòria, mitjançant un Decret aprovat en sessió del dia 30 de desembre de 1996 (i publicat al BOPA núm. 8 de 29 de gener de 1997) va modificar la reglamentació fiscal de 1992 en relació, entre d'altres coses, a la quantia dels drets sobre embrancament d'aigua (que va passar de 185 a 607 Ptes. per m2 edificable, apartat 2.A)a); els drets d'embranchement de desguassos (que va passar de 200 a 607 Ptes. per m2, apartat 2.D) a) i els imports dels drets de construcció, que va passar de 5.000 a 5.923 Ptes. per m2, apartat 16 C).

A. S.A., que en ocasió del projecte de construcció per l'obra anomenada Camp de Perot (fase B) havia pagat, per aquests conceptes, la suma de 100.587.665 Ptes., va sol·licitar la devolució de les quantitats corresponents a la diferència entre la liquidació feta i la que li hauria correspost d'haver-se-li aplicat els imports de les taxes anteriors a la modificació, quantitat que ascendia a 24.903.799 Ptes., i la sentència del Tribunal de Batlles estima la demanda, anul·la les modificacions citades i també les liquidacions recorregudes.

Aquesta Sala, en un cas molt similar al que ara s'analitza, (sentència 98-28, de 12 de maig de 1998, i també en la sentència 98-30, de 12 de maig de 1998) va indicar que "de conformitat a allò que estableix l'article 9 de la Llei Qualificada, [de competències dels comuns] la possibilitat de "crear" els tributs que són competència dels comuns (o de modificar-ne els elements essencials, que és equivalent) s'havia d'exercir, per aquells, amb l'abast que concretés la Llei general tributària de l'Estat andorrà, que és la que havia de definir quins són els elements essencials dels tributs, com s'ha fet posteriorment amb la Llei de bases de l'ordenament tributari, de 19 de desembre de 1996, complementada amb la legislació reguladora de cada tribut -que encara no s'ha aprovat- i mentrestant, els comuns no podien modificar-ne els elements essencials perquè, si ho feien, vulneraven el principi constitucional exposat" [principi de legalitat], afegint que "per exigències del principi de legalitat, els comuns poden crear tributs o decidir sobre la regulació dels seus elements essencials només si gaudeixen de l'habilitació explícita d'una llei, que al mateix temps ha de predeterminar, dintre de límits precisos, la disciplina d'aquests tributs".

Tot i que aquesta regulació i habilitació explícita es conté en la Llei 10/2003, del 27 de juny, de les finances comunals, no existia quan es va aprovar la modificació i es van dictar els actes de liquidació subsegüents, per la qual cosa la sentència del Tribunal de Batlles que declara no ajustats al Dret els actes recorreguts aplica correctament la doctrina citada, totalment vigent.

Tercer.- La part apel·lant considera que la sentència de la Batllia és incongruent en la mesura que no dona resposta a totes les qüestions plantejades per la part demandant i insisteix en el seu recurs en què allò que es va aprovar pel Comú de Sant Julià l'any 1996 no és pròpiament una modificació de la reglamentació fiscal sinó una actualització econòmica de la quantia dels drets exigibles, feta en funció de l'increment,

des de 1992 a 1996, dels serveis comunals que justifiquen l'exigència de les taxes recorregudes.

Tanmateix, la prova practicada en la primera instància palesa que els increments aprovats l'any 1996 -que en alguns casos són del 300 % en sis anys- van molt més enllà d'una mera actualització dels costos que els serveis als que responen representen per l'Administració comunal, per la qual cosa no constitueixen una mera actualització sinó una veritable modificació d'un element essencial del tribut com l'és la base imposable i per això no es pot estimar la pretensió adduïda per la part apel·lant.

Quart.- No existeixen mèrits per a una imposició de costes en aquesta segona instància, sense que els arguments que posa en relleu la representació processal de l'empresa apel·lada sobre el principi del venciment objectiu desvirtuïn la consolidada doctrina d'aquesta Sala en matèria de costes, la imposició de les quals es vincula al principi de la temeritat o mala fe processal, i perquè no va formular recurs d'apel·lació contra el pronunciament de la sentència de la Batllia en aquest punt.

Tampoc no es fa imposició de costes en aquesta segona instància, de manera que cada part ha de suportar les pròpies.

DECISIÓ

En atenció a tot el que s'ha exposat, el Tribunal Superior de Justícia, Sala Administrativa, en nom del poble andorrà, decideix desestimar el recurs d'apel·lació interposat per la representació processal de l'Hble. Comú de Sant Julià de Lòria contra la sentència de la Secció Administrativa del Tribunal de Batlles 2003-084, de 29 de setembre de 2003, que es confirma sense fer imposició de costes en aquesta segona instància.

Aquesta sentència és ferma i executiva.

Manem que una vegada s'hagi complert el que disposa l'article 76 de la Llei de la Jurisdicció Administrativa i Fiscal es lliurin els autes originals amb la certificació d'aquesta sentència al Tribunal de Batlles, Secció Administrativa del qual procedien, i que s'arxivin les actuacions del Tribunal.